

det gode liv

i ei attraktiv fjellbygd

forord

Oppdal kommune sin viktigste oppgave og målsetting er å legge grunnlag for at alle skal oppleve god livskvalitet i Oppdal. Kommuneplanens samfunnsdel setter derfor fokus på livskvalitet i Oppdal framover, og peker på tre kritiske suksessfaktorer for at vi skal kunne lykkes med å oppnå god livskvalitet. De kritiske suksessfaktorene er folkehelse, omsorg og stedsutvikling.

Kommunestyret, som har ansvar for utarbeidelse av kommuneplanen, har denne gangen valgt å lage en plan som setter fokus på områder på tvers av etater og sektorer. Samfunnsdelen er et hjelpemiddel til å gjøre gode, fremtidsretta valg og å plassere vårt daglige arbeid i en større sammenheng

For kommuneorganisasjonen er den et viktig styringsverktøy som gir innspill til og skal realiseres gjennom handlingsprogram og årlige budsjett. For alle våre samarbeidspartnere, næringslivet, frivillige organisasjoner, lag og ikke minst hver enkelt

oppdaling, ønsker vi at den skal inspirere til samarbeid og utvikling. Mange av de store oppgavene oppdalssamfunnet står overfor må det søkes samarbeid med nærliggende kommuner for å løse.

Som forarbeid til planen er det utarbeidet tre scenarier i rapporten "Oppdal sa klart? i 2025". Her skisseres tre ulike fremtidsbilder som forteller hvordan samfunnet kan utvikle seg. Det er også utarbeidet en rapport som beskriver utviklingsmuligheter i området mellom Vangslia og Bjørklia. Vi har invitert til bred deltagelse, og mange har kommet med innspill. Vi takker alle som har deltatt!

Oppdal kommune har revidert kommuneplanens samfunnsdel omtrent hvert 4. år siden 1978. Etter innspill fra de som bruker planen fremstår den nå i mer konsentrert form enn tidligere. For å spisse planen, er det valgt å ikke skrive like mye om alle områder. Livskvalitet er valgt som fokusområde.

Stedsutvikling, folkehelse og omsorg er utredet som kritiske suksessfaktorer. Tiltak vil komme i det fireårige handlingsprogrammet og årsbudsjettet.

Skal vi bli 10 000 innbyggere, må muligheten for å leve det gode liv i ei attraktiv fjellbygd være til stede. Fremtidas Oppdal er vårt felles ansvar, sammen skal vi få det til – så klart!

om planen

Kommuneplanen som består av samfunnsdel og arealdel gir langsiktige føringer for utviklingen. Samfunnsdelen viser hvilke områder kommunen skal fokusere på de neste 12 årene og hvilke strategiske mål vi skal strekke oss etter. Arealdelen viser hvilke byggetiltak som kan tillates i ulike områder.

FORHOLDET TIL ANDRE PLANER

I tillegg har kommunen det en rekke delplaner som omhandler spesielle temaer og sektorer som fortsatt gjelder, for eksempel:

- Trafikksikkerhetsplan (2009)
- Klima og energiplan (2008)
- Kulturplan vedtatt (2008)
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan (2008)
- Boligsosial handlingsplan (2006)

Fylke og stat gir også viktige føringer til kommunene, og viktige dokumenter for samfunnsdelen er:

- Felles fylkesplan for Trøndelag 2008
- Resept for et sunnere Norge,

St.meld nr 16 (2002-2003)

- Med hjerte for heile landet, St.meld nr 21 (2005-2006)
- Samhandlingsreformen, St.meld nr 47 (2008-2009)

PLANPROSESSEN

Kommuneplanen er utarbeidet etter kravene som stilles i plan- og bygningsloven. Som forarbeid til revisjonen ble det utarbeidet 3 scenarioer og en rapport som beskriver utviklingsmuligheter i området Vangslia til Bjørklia. Det ble varslet om oppstart, fastsatt et planprogram og det er kommet mange innspill til planarbeidet. Dette finnes i dokumentene:

- Oppdal så klart? i 2025
- Utviklingsmuligheter med vekt på bærekraftig landbruk og reiseliv i området Vangslia - Bjørklia
- Planprogram
- Sammendrag av innspill

GJENNOMFØRING

Handlingsprogrammet viser hva kommunen skal prioritere de neste fire årene. Gjennomføring av tiltak kommer i årsbudsjettet. Oppdal kommune innfører gjennom denne planen resultatledelse som verktøy for styring og utvikling. Det betyr at kommunen skal ha fokus på resultater som måles og dokumenteres.

Kommuneorganisasjonen kan ikke alene utvikle samfunnet. Kun hvis hele bygda går sammen kan vi møte framtidige muligheter og utfordringer på en god måte. For å lykkes er vi avhengige av mange ulike aktører, både i den kommunale organisasjonen, næringslivet, frivillige lag og organisasjoner og ikke minst den enkelte innbygger.

For den kommunale organisasjonen skal det være gjennomført tiltak og synliggjort resultater på hvert av fokusområdene i perioden 2010-2014.

livskvalitet

- det gode liv i ei attraktiv fjellbygd

Oppdal kommune sin viktigste oppgave og målsetting er å legge grunnlag for at innbyggerne skal ha god livskvalitet i framtida.

Disse faktorene er avgjørende for hvordan folk opplever livskvaliteten:

- å oppleve å bo i ei dynamisk og fremtidsretta fjellbygd
- å oppleve ha god helse
- å oppleve å ha trygghet om å få hjelp dersom du skulle trenge det

Hvilke oppgaver og muligheter har Oppdal kommune for å påvirke at innbyggerne skal kunne finne det gode liv i ei attraktiv fjellbygd?

Oppdal kommune må løse mange store utfordringer innen kjerneområdene skole, barnehage, helse og omsorg.

Kommunen har som planmyndighet og tilrettelegger av infrastruktur betydning for utvikling av lokalsamfunnet. Individuelle faktorer som familie, sted, miljø og holdninger påvirker valg av bosted i større grad enn tidligere. Det er derfor avgjørende å få til god stedsutvikling for å få flere til å velge Oppdal som bosted.

Når personer har behov for ekstra hjelp og omsorg i ulike faser av livet, er kommunen pålagt å stille opp. Den største behovsveksten framover vil komme på grunn av økning i antall eldre. De største utfordringene innen omsorg kommer imidlertid først om 15 - 20 år da antall eldre over 80 år øker kraftig. Alt tyder på at kommunen i større grad må prioritere forebyggende og helsefremmende arbeid.

Oppdal kommune har derfor pekt på tre kritiske suksessfaktorer for å kunne lykkes med å legge grunnlag for at Oppdalingene skal kunne oppleve å ha god livskvalitet framover:

1. Stedsutvikling
2. Folkehelse
3. Omsorg

Dersom vi lykkes med disse faktorene vil det gi et godt grunnlag for å leve et godt liv i ei attraktiv fjellbygd. Strategien er å ta vare på og videreutvikle kvalitetene til Oppdal. Dette skal gi god utvikling og dermed vekst i folketall.

stedsutvikling

- utvikling av ei attraktiv fjellbygd

For at oppdalingene skal oppleve god livskvalitet også i framtida må vi få til god utvikling av bygda i vid forstand. Det betyr å ta vare på og utvikle kvalitetene i Oppdal. Målet er ei utvikling som gjør at Oppdal er ei attraktiv fjellbygd.

1. OPPDAL SENTRUM

Oppdal sentrum er motor for utviklingen i hele kommunen, og å utvikle et sterkt, attraktivt, konsentrert, estetisk og universelt utformet sentrum er nøkkel for å få vekst.

Sentrumsfunksjonene skal dekke både behovene til de fastboende, fritidsinnbyggerne, nærings- og reiselivet. Sentrum er i dag preget av mange forholdsvis store grå flater, parkeringsplasser. For å gi rom for folkeliv må de mest attraktive områdene i sentrum forbeholdes folk. Det kan også utvikles et tettere og mer kompakt sentrum ved å omgjøre grå arealer til bolig og næring der det er attraktivt å gå i stedet for å kjøre bil mellom ulike funksjoner.

Som et virkemiddel vil kommunen kunne vurdere å innføre avgiftsparkering og å bygge parkeringshus.

For å redusere behov for transport, utslipp av klimagasser og å ivareta folkehelse, trafikksikkerhet og barn og unge, er det viktig å tilrettelegge gang- og sykkelveger, stier og løyper i og fra sentrum og til boligområdene og ut i landskapet. Å få på plass en sikker og god gangforbindelse fra sentrum over E6 og jernbane må også prioriteres.

Området med skolene, kulturhuset, idrettsanleggene og Alma må beholdes og videreutvikles som en viktig grønn lunge og rekreasjonsområde i hjertet av Oppdal sentrum. Dette er unikt for Oppdal og er av avgjørende betydning for sentrum som bo- og oppvekstområde. Her er det flere brukerinteresser som griper inn i hverandre, og nye er i ferd med å etableres. Det er derfor viktig å planlegge framtidig bruk av området som sikrer optimal sambruk og god tilgjengelighet for alle. Det er

viktig å beholde et samlet og attraktivt sentrum til glede både for bygdefolket og tilreisende. Ett mål blir derfor å opprettholde og utvikle nødvendig antall avgiftsfrie parkeringsmuligheter i sentrum.

2. KRETSENE

Oppdal er, og skal fortsatt være ei levende bygd med liv og røre i alle kretser og grender. Det er viktig i denne sammenheng at en får et riktig skole-/barnehagetilbud og tjenestetilbud som skaper sosial samhörighet for de som bor i disse områdene. Det er nødvendig at det sikres areal for attraktive boligtomter i kretsene. Det er satt i gang tiltak som f.eks. framtidverksted i flere kretser for å motivere til en positiv utvikling.

3. ATTRAKTIVE OG MANGFOLDIGE BOLIGOMRÅDER

Over halvparten av Oppdalingene bor i sentrum. Ellers er bosettingen i dalføret langs E6 og rv70. Trendene for utvikling framover tilsier at

befolkningen vil øke mest i sentrum, og det er også her presset på arealer er størst. Nye boligområder bør av hensyn til å redusere transportbehovet ligge innenfor gangavstand til skole og viktige sentrumsfunksjoner, helst innenfor 1 km avstand og maks 2 km. I sentrum skal en legge til rette for mer konsentrert utbygging, flere boligtyper og å fortette og omgjøre grå arealer til bolig og næringsformål.

Andelen private eneboliger er høy. De senere år er det bygd flere mer konsentrerte boløsninger i sentrum. Mange som bosetter seg på bygda ønsker enebolig, men det er også viktig å tilrettelegge for flere typer boliger for å skape et mangfoldig lokalsamfunn som inkluderer alle behov.

For å sikre sentrumsnære, attraktive boligområder må områdene som ligger nordover og vestover fra

eksisterende boligområder i sentrum forbeholdes boligformål. Dette gjelder arealene mellom rv 70, E6 Gorsetråket og Gamle kongeveg og arealene fra Oppdal videregående skole til Skjørdøla.

4. NYE PRODUKSJONS- OG KOMPETANSE-ARBEIDSPASSER

Oppdal har et allsidig næringsliv som gjør kommunen til et robust regionsenter. Industrien har de siste årene vært den viktigste næringen med størst verdiskaping. Størst betydning har skiferindustrien og næringsmiddelindustrien hatt. Nedleggelse i næringsmiddelindustrien har gitt negative konsekvenser for kommunen.

Oppdal har kvaliteter som kan tiltrekke folk med høyere utdanning, og økt bosetting av innvandrere er også et potensial. Det er derfor viktig å skape flere produksjons- og kompetansearbeidsplasser. Her vil

nettverksbygging mot forsknings- og næringsliv i Trondheim være viktig.

Kommunen vil bidra ved å være med i å tilrettelegge byggeklare næringsarealer, næringshage for etablerere, legge til rette for knoppskyting og å satse på entreprenørskap hos unge og innvandrere.

5. KOMPETANSE

Kompetanse er et viktig grunnlag for god utvikling. Grunnlaget legges allerede i barnehage, barneskole og ungdomsskole. Oppdal kommune ønsker å tilby et godt undervisningstilbud til sine barn og unge. Det er også viktig å få i stand desentralisert høyere utdanning innen skole, helse, reiseliv og tekniske fag som er svært relevant i forhold til arbeidsmarkedet. Dette gjøres ved å videreutvikle Oppdal videregående skole, samarbeide med høgskolen i Sør-Trøndelag og med NTNU.

6. BÆREKRAFTIG OG LØNNSOMT REISELIV

Naturen og kulturlandskapet er hovedingredienser i opplevelsen av å bo eller besøke Oppdal, og som det er viktig å ta vare på. Gode naturgitte, kulturelle og menneskelige ressurser er bærebjelkene i reiselivet i Oppdal. Det er gjennomført store grunnlagsinvesteringer i infrastruktur som gir godt grunnlag for nye etableringer. Kommunen og reiselivsnæringa må derfor gå sammen om å utvikle en reiselivsstrategi for å sikre vekst.

For reiselivet er det også viktig å bedre mulighetene for å komme til Oppdal med tog, buss og fly. Gode kommunikasjonsmuligheter er også viktig for å kunne bo i Oppdal og arbeide i byen. Kommunen vil derfor arbeide for at en fremtidig bane for høyhastighetstog skal gå gjennom og stoppe i Oppdal.

Opplevelsesnæringene og helseturisme er i dag blant de største vekstnæringene internasjonalt. Vi ønsker å legge til rette for å utvikle aktivitets tilbudet, og nye måter å skape opplevelse på, som styrker Oppdal som kompakt, helårs destinasjon. Et samarbeid mellom medisinsk senter og reiselivsnæringa kan gi grobunn for utvikling av helseturisme.

Områdene rundt dalstasjonene i Stølen, Hovden og Vangslia skal kunne videreutvikles med sørvis og varme senger. Bjørklia og Kinnpiken-området er nytt utviklingsområde for reiseliv og fritidsboliger. Behov for tidligere start av snøsesongen gjør at en vil legge til rette for å bygge nye heiser høyere i fjellet, overfor dagens heisområde.

7. FRITIDSBOLIGER

Oppdal har ca 3000 fritidsboliger, og det blir bygd mellom 100 og 150 nye hvert år. Det er regulert ca 1000 tomter i kommunen som ikke er fradelte. En antar at en del av disse ikke kan eller vil bli realisert.

Fritidsinnbyggerne er viktig for næringslivet og sørvistilbudet i kommunen. Det er derfor viktig å tilrettelegge for at flere fritidsboliger kan bygges. Det er viktig å kunne tilby forskjellige typer tomter og områder med ulike kvaliteter og beliggenhet

Det skal være mulig å fortette eksisterende områder og å etablere nye områder der det ligger til rette for det. Det vil si at det ikke gir vesentlige negative konsekvenser for interesser som landbruk, reindrift, naturmangfold, barn- og unges interesser, kulturminner, folkehelse eller samfunnsikkerhet.

folkehelse

- forebygge mer for
å reparere mindre

Kommunen ønsker å forebygge mer for å reparere mindre, og vil derfor fokusere på forebyggende og helsefremmende arbeid. Målet er å skape gode forutsetninger for at alle skal kunne ta ansvar for egen helse.

1. GODE LEVEVANER

Alle har i utgangspunktet ansvar for å ta vare på helsa si sjøl. Samfunnet skal stille hjelp til rådighet, men ansvaret må også ligge på den enkelte. Kunnskapen i befolkningen om livsstilenes innvirkning på helse anses å være høy. En kan derfor ikke lenger bare skylde på manglende kunnskap når noen likevel har ugunstige levevaner.

Oppdal kommune skal bidra til å fremme gunstige levevaner hos barn og ungdom. Sunt kosthold og drikkevaner, fysisk aktivitet og røykfritt samfunn vil ha positiv betydning for den fremtidige folkehelsen. Samarbeid med næringslivet om plassering og profilering av sunne matvarer i butikkene kan være et tiltak.

2. ØKT FYSISK AKTIVITET

Fysisk aktivitet gir god helsegevinst der 30 minutter av moderat karakter daglig for voksne og 60 minutter for barn er anbefalt. Dette betyr at hvis alle oppdalingene som et minimum går en rask tur hver dag, vil det gi store helsegevinster.

I Oppdal har vi god helårs tilgang på fin natur og varierte rekreasjonsarealer. Dette må systematisk ivaretas og utvikles videre i planleggingen slik at det blir lett å velge fysisk aktivitet. Utbygging av gang- og sykkelveger og turløyper er derfor viktig. Samfunnsøkonomisk forskning viser at nytten av gang- og sykkelvegnettene trolig er 4-5 ganger større enn kostnadene.

Skolene og barnehagene må legge til rette for en økning av den fysiske aktiviteten. Gode leke- og utearealer, trygge skoleveier og riktig lokalisering av boliger er avgjørende.

3. GODE BOFORHOLD

Bosted er base for livsutfoldelse, lek og sosiale samhandlinger. Det "å bo" innebærer identitet og nettverk, og er utgangspunktet for deltakelse i samfunnet. Trygge boforhold, bolig for alle og tilgang på grøntområder/turområder/gode lekearealer er positive helsefaktorer. Målet er at alle skal kunne bo i en nøktern bolig tilpasset sine behov i et godt bomiljø. Oppdal kommune må spesielt arbeide videre med å gi bedre botilbud til yngre funksjonshemmede.

Valg av spredt boligbebyggelse utfordrer særlig muligheten for deltakelse i samfunnet generelt og øker transportbehovet. Ikke minst gjelder dette for barn og unge. På den annen side øker det mulighetene for livsutfoldelse og bruk av naturlige områder i et helsefremmende perspektiv. Kombinasjonen spredt boligbygging, aldrende befolkning og høy andel som bor alene, vil øke kravet til kommunale tjenester.

4. SKOLE OG ARBEID FOR ALLE

Det er et mål å legge til rette for at alle gjennomfører videregående skole fordi dette åpner mulighetene videre til deltakelse i arbeidslivet. Det er en påvist sammenheng mellom utdanning, tilfredsstillende inntekt og god helse.

Det kan være sammensatte grunner til at noen ungdommer faller ut av skoleløpet. Erfaringene viser at de utsatte er synlig på et tidlig tidspunkt. Grunnskolen, helsestasjonen og tannhelsetjenesten har en viktig rolle fordi de møter alle. Også barnevern og PP-tjenesten vil ha kontakt med noen av disse. Dette stiller krav til tverrfaglig samhandling.

Bortfall fra arbeidslivet med langvarig sykemelding og uførhet, er også forhold som bidrar til å sette personer på sidelinjen i samfunnet. Selv om ikke alle har muligheter for å være i arbeidslivet, bør en gjennom NAV, "Inkluderende arbeidsliv"(IA), livs-

faseorientert personalpolitikk og helsefremmende arbeidsplasser arbeide for at flest mulig deltar.

5. GODE OPPVEKSTKÅR FOR BARN OG UNGE

Å gi barn og unge gode levekår gir gode effekter i tiår fremover. Helsestasjonene, barnehagene og skolene har en særlig posisjon i det helsefremmende arbeidet da de møter alle barn på et tidlig tidspunkt.

6. GODT YTRE MILJØ OG SIKKERHET

Gjennom arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, skal innbyggerne sikres et godt og sikkert ytre miljø.

Undersøkelser viser at mange er redde for å bli utsatt for kriminalitet. Ofte er det en sammenheng mellom rus og kriminalitet. Kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge er ikke

lovpålagt, men viktig. Det er behov for å arbeide med dette på tvers av fag og etater. Dette handler om barn og unges oppvekstvilkår og om befolkningens trygghet.

7. SAMMEN OM FOLKEHELSEN

Det er et mål å oppnå systematisk, forpliktende og helhetlig folkehelsearbeid. Skal det lykkes, må mange aktører i samfunnet mobiliseres. I denne sammenhengen er den fysiske og psykiske helsa like viktig.

Et nytt og samhandlende virkemiddel i dette arbeidet er utvikling av frisklivssentral. Denne vil fungere som utgangspunkt for tverrfaglig samarbeid blant kommunale helseaktører og vil være et sted for å utvikle allianser med frivillige aktører. Alliansbygging gjennom partnerskapsmodell med Fylkeskommunen vil være et annet aktuelt virkemiddel.

omsorg

- bidra til at den enkelte kan leve et trygt, meningsfullt og mest mulig selvstendig liv

Den overordnede målsettingen er å bidra til at den enkelte kan leve et trygt, meningsfullt og mest mulig selvstendig liv.

1. OMSORG ER Å SKAPE MEST MULIG HELSE

Omsorg er ikke bare ensidig "ivaretagelse av fysiske funksjoner", men derimot å skape mest mulig helse. Undersøkelser viser at det kan være viktigere å få ivaretatt åndelige behov sammen med andre, enn medisiner. Fysisk god trening og aktivitet skal være en del av alle omsorgstjenester. Å legge til rette for at alle skal kunne delta i samfunnet ved universell utforming, ordninger for å kunne delta i og oppleve kultur, må også prioriteres.

2. UNIVERSELL UTFORMING

Alle skal kunne delta i samfunnet på likeverdige vilkår, uavhengig av funksjonsevne og ressursstyrke. Målet er å utvikle et samfunn der alle kan

delta og nyttiggjøre seg ulike tilbud. Tilgjengelighet for alle må legges til grunn for utformingen av offentlige og publikumsrettede bygg, boliger, arbeidsplasser, utearealer og transportmidler.

Språk og kulturforskjeller kan være andre barrierer mot deltakelse i samfunnet. Bekjempelse av rasisme og fremmedfrykt gir gevinster til alle i samfunnet.

3. ØKONOMISK TRYGGHET

Økonomisk trygghet er avgjørende for opplevd livskvalitet og helse. Det er en påvist sammenheng mellom usunn livsstil og lav inntekt, og derved også helseforhold og levealder. Økonomisk utrygghet kan særlig gå ut over barn som ikke har noen mulighet til å påvirke situasjonen.

Langtidsmottakere av sosialhjelp må få en raskere utredning og komme over på en mer stabil økono-

misk situasjon, som for eksempel uførhetstrygd. I Oppdal har NAV-reformen bidratt til å få ned antallet brukere som er avhengig av økonomisk sosialhjelp. Kvalifiseringsprogrammet og ulike prosjekter i regi av NAV har virket positivt på denne utviklingen.

4. BESTE EFFEKTIVE OMSORGSNIVÅ OG NÆROMSORG

Gjennom næromsorg ønsker en å utnytte de mulighetene og ressursene som finnes i tilknytning til nærmiljø og sosiale nettverk. Beste effektive omsorgsnivå vil si at omsorgstjenester skal ytes på det laveste nivået som tilfredsstillende behovet. Disse prinsippene skal legges til grunn for omsorgstjenesten i kommunen.

Vi må forberede oss på at antall eldre som trenger omsorgstjenester i framtida øker. Vi må få på plass forebyggende tiltak, forberede en gradvis utbygging av tjenestetilbudet, investere i omsorgs-

boliger og utnytte ny omsorgsteknologi. Å få på plass nødvendig bemanning vil kanskje bli den største utfordringen.

5. RAMMEBETINGELSER OG INTERKOMMUNALE LØSNINGER

Kommunens omsorgstjenester må gis rammebetingelser som gir fleksibilitet og muligheter, da mer ansvar etter hvert overføres til kommunene. Omsorg blir til i møtet mellom omsorgsyter og bruker. Kommunen må sikre sine medarbeidere muligheter til å møte brukerens og pårørendes behov ved å utøve skjønn samtidig som lovens vedtakskrav følges.

Interkommunale løsninger på tvers av kommune- / fylkesgrensene kan gjøre tjenestene mer robuste til å takle fremtidens utfordringer.

6. FRIVILLIG INNSATS

Kommunen må støtte og tilrettelegge for et sterkere frivillig engasjement og sørge for økt ansvar for pårørende gjennom økonomisk finansiering av avlastende tiltak.

Et økende antall spreke pensjonister er en ressurs for å løse omsorgsoppgaver i framtida. Lag og organisasjoner som sanitetsforeninger, pensjonistforeninger, frivillighetssentral og så videre er viktige samarbeidspartnere.

A group of five children and one adult are walking away from the camera on a dirt path through a forest. The children are wearing colorful jackets (blue, red, and light blue). The adult is wearing a dark jacket and a backpack. The forest is lush with green trees and undergrowth.

plansystemet og resultatledelse

KOMMUNEPLAN, HANDLINGSPROGRAM OG ÅRSBUDSJETT

Kommuneplanen er det øverste leddet i plansystemet, og gir langsiktige føringer for utviklingen. Kommuneplanen består av samfunnsdel og arealdel. Samfunnsdelen viser hvilke områder kommunen skal fokusere på de neste 12 årene og hvilke strategiske mål vi skal strekke oss etter. Arealdelen viser hvilke byggetiltak som kan tillates i ulike områder.

Handlingsprogrammet, som revideres hvert år viser hva kommunen skal prioritere de neste fire årene. Gjennomføring av tiltak kommer i årsbudsjettet.

RESULTATLEDELSE

Oppdal kommune innfører resultatledelse som verktøy for styring og utvikling. Det betyr at kommunen skal ha fokus på resultater som måles og

dokumenteres. Målekart skal utarbeides gjennom arbeidet med handlingsprogram og årsbudsjett. Målekartene skal fortelle hvilke kritiske suksessfaktorer vi i hvert fall må lykkes med for å bli god på fokusområdene, hvordan resultatene skal måles, og hvilke ambisjonsnivå vi skal strekke oss etter. Målekartene skal utformes ved medvirkning og dialog mellom ansatte, ledere og politikere. Til sammen utgjør disse prosessene det vi kaller kommunens resultatledelse.

For å bli oppfattet som en vellykket kommune er det ikke tilstrekkelig å være god på ett område. Det er ikke nok å ha orden på økonomien og ha tilfredse ansatte dersom brukerne er misfornøyde og lokalsamfunnet står på stedet hvil. Resultatledelse dreier seg om å ha målekart som balanserer de ulike hensynene mot hverandre, og som ut fra ulike perspektiv på kommunens virke fastsetter noen fokusområder.

Kommuneplanen dreier seg i første rekke om den funksjonen kommunen har som samfunnsutvikler, og vi har valgt livskvalitet som fokusområde for dette perspektivet. Vi har også fastsatt tre kritiske suksessfaktorer som beskriver hva vi i hvert fall må lykkes med for at innbyggerne skal oppleve høy livskvalitet: folkehelse, omsorg og stedsutvikling.

Oppdal kommune er også en organisasjon som produserer tjenester. For å lykkes ut fra dette perspektivet er det tre dimensjoner som må være på plass for alle tjenester. Kommunen må ha gode tjenester, orden på økonomien og ansvarsbevisste medarbeidere. Derfor er brukere, økonomi og medarbeidere valgt som fokusområder for resultatledelsen av organisasjonen.

Vi vil gripe fatt i fokusområdene når vi skal utarbeide det 4-årige handlingsprogrammet. Kritiske suksessfaktorer for hvert fokusområde og hvordan resultatene skal måles vil bli bestemt da.

MÅLEKART

	FOKUSOMRÅDE	MÅL	KRITISKE SUKSESS-FAKTORER	MÅLE-INDIKATORER	MÅLEMETODE	AMBISJONSNIVÅ
samfunn	livskvalitet	Det gode liv i ei attraktiv fjellbygd	folkehelse omsorg stedsutvikling			
organisasjon	brukere	Gode tjenester				
	økonomi	God økonomi-styring				
	medarbeidere	Best i lag				

HANDLINGSPROGRAM

om Oppdal

BEFOLKNING

Den 1.1.2009 hadde Oppdal kommune 6629 innbyggere. Siden år 2000 har innbyggertallet i Oppdal økt med 341 personer, vel 5 %. Økningen i folketall de siste årene skyldtes netto innflytting til kommunen. Økning i folketallet i Norge framover vil i følge Statistisk sentralbyrå for en stor del komme av fortsatt høy innvandring.

Fremskrivningen av folketallet i Oppdal sier at det vil stige jevnt fremover. I 2025 spår Statisk sentralbyrå at det vil være 7310 innbyggere, 681 flere enn i 2009. Utfordringene framover vil ligge i alderssammensetningen i befolkningen. Rundt år 2015 vil antall eldre over 67 år få en sterk økning. Men det er først rundt 2025 at den store økningen i gruppen eldre over 80 år kommer, og dermed økning i antallet som vil trenge hjelp fra kommunen.

Aldersgruppe	2009	2012	2015	2020	2025	2030
0-5 år	430	+12	+50	+65	+68	+63
6-12 år	633	-23	-50	-31	+2	+15
13-15 år	283	+8	-12	-36	-10	+2
16-19 år	408	-32	-19	-22	-72	-37
20-44 år	1972	+97	+46	-12	+22	+21
45-66 år	1912	+32	+97	+189	+198	+224
67-79 år	643	+64	+177	+312	+402	+408
80 år og over	348	+7	-10	-1	+71	+184
Totalt endring		+165	+279	+464	+681	+880
Totalt folketall	6629	6794	6908	7093	7310	7509

Tabellen over viser endringer i sammensetningen av befolkningen Oppdal fra 2009 til 2030 ut fra SSBs framskrivningsalternativ MMMM.

I forhold til i 2009 vil det i 2025 være:

- + 68 i barnehagealder
- + 2 i barneskolealder
- 10 i ungdomsskolen
- 72 i videregående skole
- + 220 i alderen 20-66 år
- + 472 eldre enn 67 år

SKOLE

Det er 6 barneskoler i kommunen, hvorav en er privat. Ny Aune barneskole skal være ferdig i 20xx. Det ser ut til at elevtallet på de ulike skolene vil få følgende utvikling:

1.-7. trinn	skoleår				
	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14
Aune	386	382	380	378	371
Vollan	82	83	85	91	89
Drivdalen	47	53	45	45	39
Midtbygda	66	67	63	55	54
Lønset	29	28	25	24	24
OKG (privat)	46	43	38	32	25
Sum	656	656	636	625	602
Ungdomsskole	277	275	280	266	276
Sum totalt	933	931	916	891	878

NÆRINGSSTRUKTUR

Offentlige tjenester 32%
 Varehandel 15%
 Industri 15%
 Jordbruk 10%
 Bygg og anlegg 10%
 Hotell og restaurant 7%
 Private tjenester 5%
 Transport og kommunikasjon 3%
 Pelsdyr 3%
 805 mill i vareomsetning
 Landets største sauekommune med
 45000 dyr på beite

BOLIGER

2312 eneboliger
 308 tomannsboliger
 195 rekkehus
 90 boligblokker
 39 bofellesskap
 123 andre typer
 3067 totalt

AREAL

2272 km²
 52 % nasjonalpark/landskapsvernområde
 545 moh (sentrum)

KOMMUNIKASJON/ SAMFERDSEL

E6
 Jernbane (Dovrebanen)
 Småflyplass
 122 km til Trondheim
 420 km til Oslo

REISELIV 2009

218 767 gjestedøgn fordelt på:
 5 542 gjestedøgn bobil
 8 497 gjestedøgn telt/vogn
 80 491 gjestedøgn sesongcamp
 23 522 gjestedøgn hytteutleie
 100 715 gjestedøgn hotell
 42 637 utenlandske turister
 176 130 norske turister
 2 100 gjestesenger
 3 040 fritidsboliger

Oppdal kommune sin viktigste oppgave og målsetting er å legge grunnlag for at innbyggerne skal kunne oppleve å ha god livskvalitet i framtida.